

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Finanční analýza podniku

Financial Analysis of a Company

Student: Milena Šugrová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Hana Štverková

Ostrava 2008

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Finanční analýza podniku“ vypracovala samostatně pod vedením Ing. Hany Štverkové a uvedla v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

V Ostravě dne 25. dubna 2008

.....

Vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Haně Štverkové za její odborné rady a cenné připomínky, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce a za její vždy vstřícný přístup. Dále děkuji podniku, který mi poskytl data a umožnil mi tak nahlédnout do reálného podnikatelského prostředí.

Obsah:

ÚVOD.....	5
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	7
1.1 FINANČNÍ ANALÝZA	7
1.2 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY	7
1.3 ZDROJE INFORMACÍ.....	9
1.3.1 Rozvaha	9
1.3.2 Výkaz zisku a ztráty.....	9
1.3.3 Cash Flow.....	10
1.4 PŘÍSTUPY A METODY FINANČNÍ ANALÝZY	10
1.5 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	11
1.5.1 Ukazatele rentability.....	12
1.5.2 Ukazatele aktivity	14
1.5.3 Ukazatele zadluženosti	15
1.5.4 Ukazatele likvidity	16
1.6 ANALÝZA VÝVOJE ZISKU.....	17
1.6.1 Bod zvratu.....	17
1.6.2 Du Pontův pyramidový rozklad	19
2 APLIKAČNÍ ČÁST.....	21
2.1 CHARAKTERISTIKA PODNIKU	21
2.2 FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU	23
2.2.1 Analýza poměrových ukazatelů.....	23
2.2.2 Analýza vývoje zisku	33
2.2.3 Shrnutí finanční analýzy	39
3 NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	43
3.1 Z HLEDISKA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	43
3.1.1 Hledisko rentability	43
3.1.2 Hledisko aktivity	44
3.1.3 Hledisko zadluženosti	44
3.1.4 Hledisko likvidity.....	45
3.2 Z HLEDISKA VÝVOJE ZISKU	45
3.2.1 Bod zvratu.....	45
3.2.2 Du Pontův pyramidální rozklad.....	46
3.3 SHRUTÍ.....	47
ZÁVĚR.....	48
SEZNAM LITERATURY	50
SEZNAM ZKRATEK.....	52
SEZNAM PŘÍLOH	54

Úvod

Dnešní moderní svět připravuje pro podnikatelské subjekty spoustu různých nástrah, ale i příležitostí. Podnikatelský subjekt, který zná svou finanční situaci, může v tomto dynamickém prostředí přežít a prosperovat. Znakem dobře prosperujícího podniku je jeho uspokojivé finanční zdraví.

Jednou z možností jak se dovědět o tom, zda podnik efektivně provádí svou činnost je finanční analýza. Finanční analýza obsahuje metody, které prověří finanční situaci v podniku a určí oblasti hlubšího zkoumání. Pomáhá především manažerům, kteří tak mohou zhodnotit následky svých rozhodnutí, ale také je může varovat před některými kroky do budoucna.

Data pro uskutečnění finanční analýzy se získávají z účetnictví a z účetních výkazů. Informace z výkazů jsou pozitivní, ale samotné účetnictví neurčuje finanční stav podniku. Tyto informace se musí analyzovat a na základě provedené finanční analýzy se musí vyvodit správné závěry.

Tato práce se bude skládat ze tří hlavních částí. V první části se práce bude opírat o teoretická východiska, která osvětlují přístupy a metody finanční analýzy. Demonstrují také důvody použití finanční analýzy a jmenují subjekty, kterým analýza poskytuje cenné údaje.

Druhá část práce bude obsahovat aplikaci všech uvedených metod. Finanční zdraví podniku bude posouzeno pomocí analýzy poměrových ukazatelů, bodu zvratu a Du Pontova pyramidálního rozkladu. Tyto metody poskytují podniku různé pohledy na jeho finanční situaci.

V poslední části práce budou podniku na základě výsledků finanční analýzy navržena opatření, jak svou situaci vylepšit nebo jak zachovat uspokojivý stav.

Cílem této bakalářské práce bude využít metod finanční analýzy a pomocí nich zhodnotit finanční zdraví vybraného podniku. Zvolený podnik finanční analýzu neprovádí z různých důvodů. Tato práce je důkazem toho, že v účetních výkazech se skrývají data, která manažer může využít ke zlepšení finanční situace a stability firmy, neboť pouze stabilní podnik může odolávat nástrahám a nečekaným výkyvům v podnikatelském světě,

kde nesprávné rozhodnutí dokáže uvrhnout podnik do tíživých finančních podmínek. V horším případě by toto rozhodnutí mohlo vést až k zániku podniku, který by pozdě hledal příčiny krachu. Proto by manažeři měli pochopit příčiny a důsledky změn stěžejních veličin (např. zisk), a to jim umožní právě finanční analýza, která je prvním krokem k úspěšnému finančnímu řízení firmy.

1 Teoretická východiska

1.1 Finanční analýza

Finanční analýza představuje soubor metod, které pomáhají určit finanční zdraví firmy. Cílem je především celkově zhodnotit finanční situaci v podniku. Finanční analýza je velmi důležitou součástí finančního řízení podniku, neboť zajišťuje zpětnou vazbu. Podle této vazby můžeme poté posoudit, jak se promítla rozhodnutí řídicích pracovníků na finanční situaci podniku a porovnat tak očekávané efekty se skutečností. Pokud se finanční analýza provádí pravidelně a odborně, může nám být nápomocna při odhalování poruch finanční rovnováhy v době, kdy je ještě možné podniknout příslušná opatření a tyto poruchy napravit¹.

Smyslem analýzy je zhodnocení finančního hospodaření podniku a poznání silných a slabých stránek podniku v této oblasti².

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Podnik provozuje svou činnost v určitém podnikatelském prostředí. V tomto prostředí se nachází mnoho subjektů se kterými je firma v kontaktu. Informace, které nám poskytuje finanční analýza jsou předmětem zájmu těchto subjektů, kteří jsou v různém vztahu k danému podniku. Každý z nich sleduje své zájmy, a proto budou požadovat jiné údaje a skutečnosti vyplývající z analýzy.

Manažeři

Manažeři využívají výsledků finanční analýzy pro dlouhodobé i operativní finanční řízení podniku. Zlepšení ekonomické efektivnosti a hospodaření by mělo být jedním z hlavních cílů manažerů. Tyto informace poskytují již zmíněnou zpětnou vazbu mezi řídicím rozhodnutím a jeho skutečným důsledkem. Znalost finančního zdraví podniku manažerům umožňuje, aby se správně rozhodli např. při získávání finančních zdrojů, zajišťování optimální majetkové struktury a způsobů jejího financování, nebo při rozdělování volných

¹ Grublová, E. a kol., *Podniková ekonomika*. Ostrava: Repronis Ostrava, 2004. 239 s.

² Blaha, Z. S., Jindřichovská, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. Praha: Management Press, 2006, str. 12

peněžních prostředků. Jestli analýza odhalí silné a slabé stránky, mohou tyto skutečnosti zahrnout do svých úvah o zvýšení hospodárnosti.

Investoři

Hlavními uživateli informací obsažených ve finančních výkazech jsou akcionáři, kteří poskytují kapitál podniku. Akcionáři se zajímají o to, jak manažeri podniku nakládají s majetkem firmy, neboť tato skutečnost se projeví na výši zisku a tím i dividend. Také jsou tyto informace využívány pro rozhodování o budoucích investicích, které by plně vyhovovaly investorům z hlediska výnosnosti a rizika.

Obchodní partneři

Odběratelé se zaměřují na to, zda je dodavatel v dobré finanční situaci, jelikož kdyby došlo k finančním potížím nebo bankrotu dodavatele, měli by problém zajistit chod svého podniku. Sledují ukazatele aktivity, zadluženosti a likvidity.

Dodavatel se naopak zajímá, zda odběratel bude schopen hradit své splatné závazky. Sleduje jeho likviditu a solventnost.

Zaměstnanci

Zaměstnanci mají zájem na tom, aby podnik prosperoval. Nejvíce je motivuje hospodářský výsledek.

Banky a jiní věřitelé

Věřitelé podniku žádají co nejvíce informací o finančním stavu dlužníka, aby se mohli správně rozhodnout, zda poskytnou úvěr a za jakých podmínek. Banky někdy zahrnují do svých úvěrových smluv podmínky, kterými je vázána stabilita úvěrových podmínek na hodnoty určitých finančních ukazatelů. Pokud se některý z ukazatelů zhorší, mohou banky úvěrové podmínky zpřísnit či změnit.

Stát a jeho orgány

Stát a jeho orgány se také zajímají o finančně-účetní data. Potřebují je zejména pro různé statistiky, kontrolu plnění daňových povinností a pro rozdělování finanční výpomoci podnikům. Dále sleduje hospodaření podniků se státní majetkovou účastí nebo podniků, kteří uskutečňují státní zakázku³.

³ Grünwald, R., Holečková, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997, str. 10 - 13

1.3 Zdroje informací

Finanční analýza potřebuje velké množství dat z různých zdrojů, které mají různou povahu. Abychom mohli data správně analyzovat, musíme vědět co skutečně znamenají, a také musíme znát odhad jejich spolehlivosti, aby nedošlo ke zkreslení údajů a tím následně i k mylným závěrům⁴. Základními zdroji informací jsou účetní výkazy – rozvaha, výkaz zisku a ztráty. Výkazy by měly odrážet skutečnou situaci v podniku.

1.3.1 Rozvaha

Rozvaha by měla zobrazovat finanční situaci firmy. Zahrnuje stav majetku a závazků k určitému datu, nejčastěji k poslednímu dni účetního období podniku. Je to tedy stavový výkaz, který nezachycuje toky peněžních prostředků. Na straně má dáti ukazuje výši aktiv společnosti. Patří zde přehled toho, co podnik vlastní a co mu dluží jiné ekonomické subjekty. Naopak strana dal ukazuje z jakých zdrojů jsou aktiva firmy financována. Jedná se o pasiva společnosti, která zahrnují vše, co podnik dluží jiným ekonomickým subjektům a také zde patří vlastní kapitál firmy.

Hlavní nevýhodou rozvahy je fakt, že nezobrazuje zcela přesně současnou hodnotu aktiv a pasiv (používá historické ceny), k určení reálné hodnoty některých rozvahových položek musíme použít odhad.

1.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Je to výkaz, do kterého firma vkládá výši jednotlivých položek nákladů a výnosů za určité období. Zachycuje pohyb peněz. Podává přehled o nákladech, které firma vynaložila při uskutečňování své podnikatelské činnosti a o výnosech, které podnik získal během určitého období za prodej svých výrobků a služeb. Rozdíl mezi náklady a výnosy představuje zisk před zdaněním nebo ztrátu.

Nevýhodami výkazu zisku a ztráty je to, že nevyčísluje skutečný hotovostní příjem a výdaj. Figuruje zde především časové rozlišení nákladů, výdajů, výnosů a příjmů. Výnosy a náklady se objevují v účetních výkazech, i když v daném období nedošlo k pohybu hotovosti.

⁴ Sedláček, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. Praha: Computer Press, 2001, str. 8

Proto bychom měli finanční analýzu provádět za několik časových období, aby měla správnou vypovídací schopnost⁵. Celkovým nedostatkem všech výkazů je především to, že jejich údaje zobrazují minulost a nepředvídají budoucnost.

1.3.3 Cash Flow

Pro firmu je velmi důležité, aby sledovala své peněžní prostředky, neboť pomocí nich splácí své závazky a zajišťuje chod svého podnikání. Výnosy, náklady a zisk nevypovídají o skutečném stavu peněžních prostředků, jelikož mezi nimi a příjmy resp. výdaji existuje časový a věcný nesoulad (např. když podniku vznikne výnos v podobě tržeb, nemusí to nutně znamenat, že v daném okamžiku obdrží i peníze). Proto se sestavuje cash flow, který zachycuje tok peněžních prostředků firmy. Jeho výpočtem přímou nebo nepřímou metodou zjistíme příbytek a úbytek těchto prostředků za určité období. Tento peněžní tok je podstatný pro posuzování likvidity podniku.

1.4 Přístupy a metody finanční analýzy

K finanční analýze můžeme přistupovat dvojím způsobem. Existují dva různé typy hodnocení hospodářských jevů. Předmětem této práce je pouze technická analýza a její vybrané elementární metody.

1. Fundamentální analýza – vychází ze znalostí a zkušeností odborníků, kteří pracují se svými subjektivními odhady a kladou důraz na svůj cit pro situaci a trendy. Pro účely této analýzy se používají především kvalitativní údaje.
2. Technická analýza – zabývá se kvantitativním zpracováním ekonomických dat, které čerpá především z účetních výkazů. Opírá se o elementární nebo vyšší matematicko-statistické metody⁶.

Metody technické analýzy můžeme rozdělit podle toho, jestli využívají elementární matematiku (tzn. základní aritmetické operace), nebo používají složité matematické postupy a myšlenky.

⁵ Blaha, Z. S., Jindřichovská, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. Praha: Management Press, 2006, str. 17 - 25

⁶ Kociánová, E. *Přednášky z financí*. Ostrava: VŠB-TUO, 2006.

I. elementární technická analýza

- a) *analýza absolutních ukazatelů* – patří zde analýza trendů (horizontální analýza) a procentní rozbor (vertikální analýza).
- b) *analýza rozdílových ukazatelů* (fondů finančních prostředků)
- c) *analýza cash flow*
- d) *analýza poměrových ukazatelů* – jsou to ukazatelé rentability, aktivity, zadluženosti a finanční struktury, likvidity, kapitálového trhu, provozní činnosti a cash flow.
- e) *analýza soustav ukazatelů* – předmětem jsou pyramidové rozklady a predikční modely.

II. vyšší metody finanční analýzy

- a) *matematicko-statistické metody* – (využívá bodové odhady, korelační koeficienty, analýzy rozptylu, diskriminační analýza atd.).
- b) *nestatistické metody* – (používá matné množiny, expertní systémy atd.)⁷.

Jelikož vyšší metody analýzy nejsou předmětem této bakalářské práce, nebude jim dále věnována pozornost. Tato práce se zaměří především na analýzu poměrových ukazatelů.

1.5 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů je velmi oblíbenou a hojně používanou metodou. Ke svým výpočtům používá účetní výkazy. Data z těchto výkazů jsou v podobě absolutních hodnot dávána do poměrů. Pokud by firma požadovala věrnější zobrazení poměrových ukazatelů, může pro výpočet použít průměrné stavy jednotlivých položek rozvahy, jelikož aktiva a pasiva představují stav k určitému datu, tudíž nezahrnují změny. Tento způsob je využit i v této práci. Ukazatelé tedy charakterizují vzájemné vztahy a umožňují nám získat rychlou a peněženě nenáročnou představu o základních finančních charakteristikách firmy. Získané výsledky analýzy poměrových ukazatelů nám slouží jako odrazový můstek pro další hlubší analýzu, neboť se jedná pouze o pomocné výpočty, které nám ukáží správný směr našeho dalšího zkoumání finančního zdraví podniku.

⁷ Sedláček, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. Praha: Computer Press, 2001, str. 8

Poměrové ukazatele mohou být sestavovány jako podílové, kdy dávají do poměru část celku a celek, nebo jako vztahové, kdy dávají do poměru samostatné veličiny.

Poměrové ukazatelé dělíme na ukazatele:

- rentability,
- aktivity,
- zadluženosti,
- likvidity,
- tržní hodnoty,
- provozní (výrobní),
- na bázi finančních fondů a cash flow.

Ukazatelé mají široké využití. Manažer je může použít, jestliže bude chtít porovnávat svůj podnik s jinými podniky. Mohou také figurovat jako vstupní údaje pro matematické modely. Výhodou je, že na základě této analýzy můžeme provádět zhodnocení časového vývoje finanční situace firmy. Velkou nevýhodou je to, že si pomocí těchto ukazatelů nemůžeme dostatečně vysvětlovat jevy, které růst nebo pokles daných ukazatelů způsobily⁸.

1.5.1 Ukazatele rentability

Rentabilita měří schopnost firmy vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Pomocí těchto ukazatelů můžeme zhodnotit využívání, reprodukci a zhodnocování kapitálu vloženého do podniku⁹. Dávají do poměru dosažený zisk z podnikání s výši zdrojů, které podnik použil, aby tohoto zisku dosáhl.

Ukazatel rentability vloženého kapitálu (ROI)

Je to velmi důležitý ukazatel, který hodnotí podnikatelskou činnost. *Vyjadřuje s jakou účinností působí celkový kapitál, vložený do firmy, nezávisle na zdroji financování*¹⁰. Do čitatele si podniky mohou zvolit různé druhy zisku podle svých potřeb. Většinou se dosazuje zisk před úroky a zdaněním (EBIT).

⁸ Sedláček, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. Praha: Computer Press, 2001, str. 61

⁹ Grünwald, R., Holečková, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997, str. 16

¹⁰ Sedláček, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. Praha: Computer Press, 2001, str. 62

$$ROI = \frac{EBT + \text{nákladové úroky}}{\text{celkový kapitál}}$$

(vzoreček č. 1)

Ukazatel rentability celkových vložených aktiv (ROA)

Tento ukazatel poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financovány (vlastních, cizích, krátkodobých, dlouhodobých)¹¹. V čitateli se může použít buď EBIT, EAT (čistý zisk) nebo čistý zisk společně s připočtenými úroky.

$$ROA = \frac{EAT}{\text{aktiva}}$$

(vzoreček č. 2)

Jelikož společnost, která je analyzována platí minimální úroky a navíc je platí jen v některém účetním období, byl do čitatele dosazen EAT. Další z důvodů použití tohoto druhu zisku je ten, že součástí Du Pontova diagramu, který bude v této práci nastíněn, všechny ukazatele využívají čistý zisk. Z různých hledisek je nutné druh zisku sjednotit.

Ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE)

Vyjadřuje míru ziskovosti vlastního kapitálu. Ta zajímá především investory, společníky či akcionáře. Hodnotí se zda jejich vložený kapitál přináší dostatečný výnos vzhledem k investičnímu riziku. Ukazatel by měl mít vyšší hodnotu než úroky, které by investor obdržel, kdyby vložil své peněžní prostředky do jiných finančních produktů (termínované vklady, obligace, cenné papíry, atd.).

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

(vzoreček č. 3)

Ukazatel rentability tržeb (ROS)

Ukazatel rentability tržeb se používá proto, aby se zjistilo, zda firma efektivně a účinně využívá svých prostředků určených k podnikání (stroje, budovy, finanční prostředky, personál). Tržby musí pokrýt provozní náklady a zároveň musí přinést přiměřenou výši zisku. Výsledek tohoto ukazatele vypovídá o tom, kolik čistého zisku připadá na 1 Kč tržeb.

¹¹ Sedláček, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. Praha: Computer Press, 2001, str. 63

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \quad (\text{vzoreček č. 4})$$

Ukazatel nákladovosti

Představuje odhad celkových nákladů na základě rozdílu tržeb a zisku. Vyjadřuje jakou část nákladů pokryje 1 Kč tržeb. Tento ukazatel může být vypočítán i jako podíl nákladů a tržeb.

$$1 - ROS = \frac{1 - \text{zisk}}{\text{tržby}} = \frac{\text{tržby} - \text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (\text{vzoreček č. 5})$$

1.5.2 Ukazatele aktivity

Ukazatelé aktivity zobrazují, jak firma hospodaří se svými aktivy. Může nastat situace, kdy má podnik nadbytečná aktiva, kvůli kterým mu vznikají náklady, nebo naopak podnik má nedostatek aktiv a tím se okrádá o výhodné podnikatelské příležitosti a s tím spojené výnosy. Ukazatelé jsou nápomocni i při sledování neméně důležitých aktiv jako jsou pohledávky a závazky.

Vázanost celkových aktiv (doba obratu aktiv)

Informuje nás o výkonnosti, s níž firma využívá svá aktiva s cílem dosáhnout tržeb. Měří celkovou produkční efektivnost firmy. Když ukazatel dosahuje nízkých hodnot, znamená to, že firma roste, aniž by musela zvyšovat finanční zdroje k pořízení aktiv¹².

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{tržby za rok}} \quad (\text{vzoreček č. 6})$$

Obrat celkových aktiv

Udává kolikrát se nám aktiva za dané období obrátí. Pokud se jeho hodnota zvyšuje, znamená to, že firma je velmi aktivní a dobře řídí aktiva.

¹² Sedláček, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. Praha: Computer Press, 2001, str. 66

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby za rok}}{\text{aktiva}} \quad (\text{vzoreček č. 7})$$

Doba obratu pohledávek

Pokud firmu zajímá disciplinovanost odběratelů, použije právě tento ukazatel. Představuje dobu, která uplyne od vystavení faktury až do jejího splacení.

Jestli je doba obratu pohledávek vysoká, znamená to, že odběratelé neplatí včas za své závazky vůči danému podniku.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{obchodní pohledávky}}{\text{denní tržby}} \quad (\text{vzoreček č. 8})$$

Doba obratu závazků

Vyjadřuje průměrnou dobu, po kterou podnik odkládá své platby dodavatelům. Tímto výpočtem můžeme zjistit, jaký přístup má zkoumaný podnik k dodavatelům a ke svým závazkům.

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky vůči dodavatelům}}{\text{denní tržby}} \quad (\text{vzoreček č. 9})$$

1.5.3 Ukazatele zadluženosti

Představují vztahy mezi vlastním a cizím kapitálem podniku. Zjišťují jak firma využívá vlastní a cizí kapitál k financování svých činností a podávají nám informace o její zadluženosti.

Celková zadluženost

Tento ukazatel má v čitateli hodnotu cizího kapitálu a ve jmenovateli celková aktiva. Čím je tento ukazatel nižší, tím je pro podnik situace příznivější.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (\text{vzoreček č. 10})$$

Ukazatel podílu vlastního kapitálu na aktivech

Je doplňujícím ukazatelem celkové zadluženosti. Jejich součet by měl být roven 1. Vyjadřuje finanční nezávislost a stabilitu podnikatelského subjektu¹³. Převrácená hodnota ukazatele vyjadřuje finanční páku, která přispívá k zadlužení podniku.

$$\text{Ukazatel podílu vl. kapitálu na aktivech} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (\text{vzoreček č. 11})$$

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

Je to obdoba ukazatele celkové zadluženosti. Používá se v případě, když podnik potřebuje znát poměr vlastního a cizího kapitálu. Čím vyšší je tento ukazatel, tím je to pro podnik nepříznivější. Podnik si pořídil dva automobily na leasing v roce 2006. Výše leasingových splátek není vysoká a výrazně by neovlivnila hodnotu ukazatele, proto tyto splátky, které představují dlouhodobý závazek firmy, nebudou zahrnuty do cizího kapitálu.

$$\text{Ukazatel zadluženosti vl. kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (\text{vzoreček č. 12})$$

1.5.4 Ukazatele likvidity

Tyto ukazatele jsou pro podnik stěžejní. Pomocní nich se podnik přesvědčí, zda je schopen splácet své závazky. Pokud podnik závazky v době jejich splatnosti neuhradí, může se dostat do existenčních problémů. Firma, která dokáže uspokojit své krátkodobé finanční závazky je tedy solventní. Solventnost zajímá především krátkodobé věřitele – dodavatele.

Běžná likvidita

Vyjadřuje poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Tento vztah ovlivňuje výše a struktura zásob a pohledávek podniku. Na základě výpočtu ukazatele se firma doví, kolikrát oběžná aktiva kryjí krátkodobé závazky. Běžná likvidita podniku je v pořádku, je-li její hodnota vyšší než 1,5.

¹³ Sedláček, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. Praha: Computer Press, 2001, str. 70

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžný majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (\text{vzoreček č.13})$$

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita počítá pouze s peněžními prostředky, krátkodobými cennými papíry a krátkodobými pohledávkami.

Pokud je tento ukazatel výrazně nižší, než ukazatel běžné likvidity, znamená to, že firma váže příliš mnoho prostředků v zásobách. Hodnota pohotové likvidity by se měla pohybovat od 1,1 do 1,5.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžný majetek} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (\text{vzoreček č. 14})$$

Okamžitá likvidita

Měří schopnost firmy hradit právě splatné dluhy¹⁴. V čitateli jsou pohotové peněžní prostředky a ekvivalenty. Jmenovatel poté bude obsahovat okamžitě splatné závazky. Ukazatel je pro podnik příznivý, když dosahuje hodnoty alespoň 0,2.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek krátkodobý}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (\text{vzoreček č. 15})$$

1.6 Analýza vývoje zisku

Pro tuto analýzu se využívá bodu zvratu. Podniky můžou používat i pyramidové rozklady ukazatelů, které ukazují vlivy ostatních veličin na zisk firmy.

1.6.1 Bod zvratu

Abychom mohli analyzovat vývoj zisku pomocí bodu zvratu, musíme rozdělit celkové náklady na fixní a variabilní náklady. Není to vždy jednoduché, neboť v podniku se mohou objevit i smíšené náklady, které obsahují jak fixní, tak variabilní složku.

¹⁴ Sedláček, J. Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy. Praha: Computer Press, 2001, str. 75

Úroveň zisku je ovlivňována poměrem fixních a variabilních nákladů. S rostoucím podílem variabilních nákladů ziskovost tržeb klesá. Pokud roste podíl fixních nákladů ziskovost tržeb roste. Tyto skutečnosti neovlivňují pouze zisk, ale v konečném důsledku i rentabilitu vloženého kapitálu.

V případě sledovaného podniku se objem výkonů určuje velmi těžce, jelikož někteří zákazníci platí za určitý počet dokladů, někteří zase využívají paušální částky. Navíc firma má dva objemy výkonů (druhý se týká zprostředkovatelské činnosti) a ještě k tomu poskytuje různé poradenství v ekonomické oblasti. Z těchto důvodů se za objem výkonů budou považovat tržby (T). Bod zvratu bude vyjádřen v Kč.

Jednotková cena výkonu je také složitě zjistitelná, mohla by se použít průměrná cena, ale výsledek by byl příliš zkreslený.

Proto ve jmenovateli bodu zvratu bude uveden haléřový ukazatel. Tento ukazatel vyjadřuje jakou část fixních nákladů pokryje jedna koruna tržeb, příp. jakou měrou přispěje k tvorbě zisku.

$$\text{Bod zvratu} = T = \frac{FN}{1 - q} \quad (\text{vzoreček č. 16})$$

$$\text{Haléřový ukazatel} = 1 - q \quad (\text{vzoreček č. 17})$$

FN... fixní náklady

q... variabilní náklady na jednotku

T... tržby

Bod zvratu nám udává minimální objem tržeb, které uhradí celkové náklady. Pokud podnik potřebuje do svých propočtů zahrnout určitou výši zisku, přičte jej k fixním nákladům.

Firma tuto analýzu může využít při úvahách o zvýšení či snížení ceny, nebo o úvahách o změně výše fixních nákladů. Hlavním účelem je však zjistit, jaký objem tržeb musí podnik realizovat, aby se nedostal do ztráty nebo naopak, aby dosáhl požadovaného zisku.

1.6.2 Du Pontův pyramidový rozklad

Pomocí Du Pontova jednoduchého rozkladu ukazatele ROE lze znázornit vztahy mezi danými veličinami (rozklad ukazatele viz. příloha č. 3). Manažer se může přesvědčit, které veličiny ovlivňují výši zisku. Tento ukazatel obsahuje tzv. finanční páku i náznak provozní páky. Finanční páka představuje poměr celkových aktiv k vlastnímu kapitálu. Vyjadřuje zadluženost podniku, čím je podíl cizího kapitálu větší, tím větší je i ukazatel finanční páky. Pokud se hodnota páky snižuje, dochází ke snížení ukazatele ROE. Součástí ukazatele rentability vlastního kapitálu je také ukazatel rentability celkových vložených aktiv (ROA).

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \times \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

(vzoreček č. 18)

$$ROE = ROA \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{aktiva}} \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

(vzoreček č. 19)

Provozní páka představuje podíl změny provozního zisku a tržeb, neboli o kolik % se změnil zisk v případě změny objemu tržeb. Vyjadřuje tzv. provozní riziko, neboli rozsah s jakým podnik využívá své aktiva. Na tuto páku působí poměr fixních a variabilních nákladů. Platí zde, že se zvyšujícími se fixními náklady a s klesajícími variabilními náklady provozní riziko stoupá. Čím je vyšší část fixní nákladů, tím citlivější je reakce zisku na změnu tržeb.

$$\text{Stupeň provozní páky} = \frac{\% \text{ změna EBIT}}{\% \text{ změna tržeb}}$$

(vzoreček č. 20)

Ukazatel ROA můžeme rozložit na ukazatele doby obratu celkových aktiv a ziskovou marži. Na ukazatel obratu aktiv má vliv struktura těchto aktiv. Celková aktiva se skládají z oběžných (peněžní prostředky, zásoby, krátkodobé pohledávky) a stálých aktiv (dlouhodobý majetek hmotný, nehmotný finanční). Čím je ukazatel doby obratu aktiv vyšší, tím je to pro firmu lepší a může se domnívat, že provozuje svou činnost efektivně.

V Du Pontově rozkladu můžeme sledovat i ziskovou marži, která představuje zisk dělený tržbami. Tento ukazatel je také důležitý při sledování vývoje zisku, neboť tímto se manažer doví, jakého zisku je schopen dosáhnout při daných tržbách (tzn. kolik zisku připadá na 1 Kč obratu). Marži ovlivňuje ukazatel nákladovosti, který vyjadřuje, jakou část nákladů nám pokrývá 1 Kč tržeb. Ukazatel nákladovosti se vyvíjí podle výše různých nákladů v podniku. Ovlivňují ho mzdové a finanční náklady, náklady vázané v odpisech, příp. materiálu a náklady vydané za služby. Pokud zisková marže klesá, měl by se management zamyslet nad výší a strukturou příslušných nákladů.

Du Pontův diagram může mít různé podoby. Podnik si jej může přizpůsobit podle své vlastní činnosti tak, aby měl vyhovující vypovídací schopnost a mohl tak z něho vyčíst potřebné údaje.

2 Aplikační část

2.1 Charakteristika podniku

Pro účely finanční analýzy a analýzy zisku byl zvolen podnik, společnost s ručením omezeným, která sídlí v Ostravě. Podnik má dvě hlavní podnikatelské činnosti, což přidává analýze na složitosti.

Předmět podnikání podle živnostenského listu:

- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej,
- činnost účetních poradců, vedení účetnictví,
- služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy u fyzických a právnických osob,
- zprostředkování obchodu,
- činnost podnikatelských, finančních, organizačních a ekonomických poradců.

Činnost, která tvoří převážnou část výkonů představuje komplexní vedení účetnictví. Tento předmět podnikání je také rozšířen o činnost účetních, finančních, organizačních a ekonomických poradců. Analyzovaný podnik tudíž pomáhá a radí jak řešit vzniklé problémy, nebo podle přání klientů se sám postará o vyřešení těchto problémů, a to v oblasti ekonomické, mzdové, účetní, daňové, marketingové a také právní. Do předmětu podnikání je také zahrnuto i zprostředkování obchodů a služby týkající se administrativní správy. Podnikatelský subjekt si může nechat vést účetnictví, může se oprostít od rutinních administrativních úkonů týkající se personalistiky (např. sepisování a správa pracovních smluv, odhlášky a přihlášky na úřadech). Podnik klienta může zastupovat při jednání s finančním úřadem, správou sociálního zabezpečení a zdravotními pojišťovnami a také pro něj může zpracovávat ekonomické a finanční analýzy.

Druhým hlavním výkonem je koupě a prodej dámského spodního prádla a plavek. Podnik nakupuje zboží od výrobního podniku a prodává jej svým zákazníkům.

Velikost firmy se určuje podle různých hledisek. Nejčastěji podle počtu zaměstnanců nebo podle ročního obrátu. Na základě obou hledisek může být řečeno, že se jedná o malý podnik, neboť v současnosti zaměstnává přibližně deset pracovníků. Přibližně proto, že i tato firma se potýká s problémy, týkající se malých a středních firem, jako je fluktuace kvalifikovaných zaměstnanců. I když zkoumaný podnik patří mezi malé firmy, neznamená to, že je pro region nedůležitý, právě naopak. V Ostravě tvoří malé podniky většinu a napomáhají rozvoji okolí (region, město nebo vesnici) ve kterém působí.

Historie

Vznik vybraného podnikatelského subjektu se datuje od roku 1992, kdy byl založen jedním z vlastníků v podobě fyzické osoby. Jelikož tato podnikatelská činnost spojená s vedením účetnictví prosperovala, muselo dojít v roce 2003 k přeměně na právnickou osobu (s.r.o.). Historie této firmy je velmi krátká, ale i přesto je vidět, že se ubírá správným směrem a teprve se začíná rozvíjet.

V roce 2004 majetek společnosti obsahoval i zásoby. Zásoby se týkaly zboží, které bylo nakoupeno za účelem prodeje. Firma si pronajímala prostory, kde své zboží prodávala a uskladňovala. Tato prodejní činnost byla nevýhodná. Tržby za textil nestačily pokrýt náklady spojené s nájemným, mzdami atd. Proto se podnik rozhodl obchod zrušit a začal se zabývat pouze zprostředkováváním prodeje tohoto zboží. Místo několika prodavaček zaměstnává jen obchodního zástupce. Tudíž následující rok již nejsou zásoby v aktivech vykazovány.

Současnost

Zkoumaný podnik se neustále dynamicky rozvíjí, aby mohl uspokojovat potřeby a přání svých klientů. V roce 2006 došlo k rekonstrukci a k rozšíření sídla, které tvoří zároveň provozovnu podniku. V této souvislosti může být zmíněn fakt, že podnik si nikdy nemusel žádat o bankovní úvěr, tudíž jeho prostředky nebyly a nejsou zatíženy úroky. Údaje v účetních výkazech nám vypovídají, že si podnik na trhu vede dobře, např. zvyšující se tržby jsou toho důkazem.

2.2 Finanční analýza podniku

2.2.1 Analýza poměrových ukazatelů

Finanční analýza poměrových ukazatelů byla provedena za rok 2004 až 2007. Jelikož konkurence nikdy nespí a využije každé situace ve svůj prospěch, byly údaje v účetních výkazech na přání zkoumaného podniku upraveny pomocí koeficientu. Na výsledné hodnoty poměrových ukazatelů nemá daný koeficient žádný vliv.

Ukazatele rentability

Název ukazatele	Vzorec	2004	2005	2006	2007	Měrná jednotka
Rent. vloženého kapitálu	$= \frac{\text{EBT} + \text{nákladové úroky}}{\text{celkový kapitál}}$	13,4	30,8	18,0	11,8	[%]
Rent. celkových vložených aktiv	$= \frac{\text{EAT}}{\text{aktiva}}$	9,9	22,2	13,3	8,8	[%]
Rent. vlastního kapitálu	$= \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$	17,4	40,7	18,3	14,5	[%]
Rentabilita tržeb	$= \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$	5,9	12,5	8,7	6,5	[%]
Ukazatel nákladovosti	$= 1 - \text{ROS} =$	0,941	0,875	0,913	0,935	[Kč]

Tab. 1 Ukazatele rentability

Rentabilita vloženého kapitálu

Rentabilita vloženého kapitálu činila 13,4% v roce 2004. V následujícím roce podnik lépe zhodnotil svůj kapitál, proto rentabilita vzrostla o více než polovinu na 30,8 %. Je to způsobeno tím, že podniku stoupl čistý zisk, který v roce 2005 dosáhl nejvyšší hodnoty za celé zkoumané období. Podnik v roce 2005 rozšířil řady svých klientů. To se projevilo nárůstem tržeb o fantastických 50,4 % a tento zvrat ovlivnil výši čistého zisku.

V roce 2006 byla rentabilita vloženého kapitálu 18 %, došlo k poklesu čistého zisku, ale pokles průměrného celkového kapitálu byl zanedbatelný. Může být řečeno, že při skoro stejných zdrojích společnost získala o polovinu méně zisku.

Došlo ke zvýšení nákladů a odčerpání peněžních prostředků, které v tomto období zaznamenaly velký pokles. Ale také to bylo zapříčiněno rozšíření podnikatelské činnosti podniku, které si vyžádalo novou výpočetní techniku, jako jsou počítače, nové monitory a notebooky, tzn. zvýšil se účet spotřeby materiálu, jelikož se jedná o drobný hmotný majetek.

Pokles rentability je vidět i v roce 2007, kdy činí 11,8 %. Průměrný celkový kapitál značně vzrostl, kdežto čistý zisk opět o něco poklesl. Z části se dá tato situace vysvětlit rozsáhlou rekonstrukcí a rozšířením provozovny.

Rentabilita celkových vložených aktiv

Na tomto poměrovém ukazateli může být názorně předvedeno, že hodnoty všech ukazatelů, které mají v čitateli nebo ve jmenovateli použit zisk, se mohou měnit podle druhu dosazeného zisku. Ukazatel rentability celkových vložených aktiv by měl vyjít stejně jako ukazatel rentability, protože byl použit jiný druh zisku, a to čistý zisk, tento ukazatel vyšel rozdílně.

V prvním roce je rentabilita vložených aktiv nízká a představuje 9,9 %. Zajisté je to způsobeno tím, že podnik teprve první rok působil jako společnost, tudíž tomu odpovídá i výše čistého zisku. V dalším roce se situace zlepšuje a produkční síla aktiv se zvyšuje na 22,2 %. Je to způsobeno celkovým růstem podniku, zvyšováním tržeb, tudíž i zisku. Dále se rentabilita vložených aktiv snižuje, až v roce 2007 dosáhla hodnoty 8,8 %, což představuje nepříznivý vývoj pro podnik.

Rentabilita celkových vložených aktiv se může dále rozložit na ukazatele rentability tržeb a na obrat celkových aktiv. Rentabilita tržeb roste do roku 2005, poté klesá. Obrat celkových aktiv má stejný průběh.

Rentabilita vlastního kapitálu

V roce 2004 tvoří rentabilita vlastního kapitálu 17,4 %. Následující rok vzrostla o 23,3 %, vlivem zvyšujícího se vlastního kapitálu i zisku. Poté následuje pokles až na konečnou hodnotu v roce 2007, která činí 14,5 %. Je to způsobeno tím, že firma sice dosahuje tržeb, ale téměř na stejné výši spotřebovává své zdroje. Tzn. podnik má vysoké náklady. V roce 2006, kdy došlo k velkému poklesu rentability vlastního kapitálu, podnikové tržby se snížily proti roku 2005 o 13,8 %. Zřejmě se tak stalo v důsledku poklesu tržeb z prodeje

zboží. V posledním roce měl podnik velké náklady, a proto se snížil i čistý zisk. Tržby se zvýšily a jsou v pořádku, ovšem náklady způsobily další pokles ukazatele ROE.

Tento ukazatel by měl nabývat co nejvyšších hodnot. Podnik s vysokou rentabilitou může uklidnit investory a společníky, že s vloženými prostředky management nakládá svědomitě a dobře.

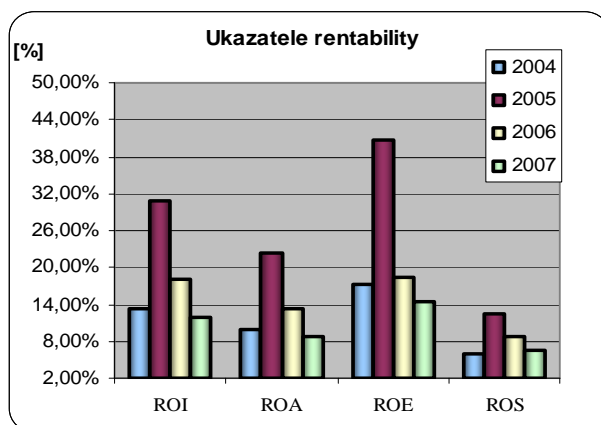
Rentabilita tržeb

V období 2004 na 1 Kč tržeb připadá 5,9 % zisku. V roce 2005 se ukazatel rentability tržeb zlepšil a vzrostl na 12,5 %.

Rentabilita tržeb pak neustále klesá, a to v roce 2006 o 3,8 % a 2,2 % v roce 2007. Růst a pokles závisí na výši čistého zisku. Pokud zisk klesá, klesá i hodnota ukazatele, což značí, že podnik neefektivně využívá své prostředky určené k podnikání. Efektivnost je spojena především s náklady. Zvyšováním nákladových položek dochází ke snižování čistého zisku (i když podnik odvede nižší daň státu). Tento ukazatel má negativní vývoj, jeho výše je příliš nízká.

Ukazatel nákladovosti

V roce 2004 na 1 Kč tržeb připadá 0,941 Kč nákladů. V dalším roce je vidět zlepšení, ale pouze nepatrné. Nákladovost postupně stoupá i v dalších letech, což je pro podnik negativní. V roce 2007 jedna koruna tržeb pokryje 0,935 Kč nákladů, což znamená že z 1 Kč tržeb nám plyne pouze 0,065 Kč zisku.

Graf 1 Ukazatele rentability

Z grafu 1 je patrné, že rok 2005 se vymyká standardnímu průběhu ukazatelů v jednotlivých letech. Je to způsobeno vysokým zvýšením tržeb z důvodů rozšíření klientely. Ukazatel ROI má od roku 2005 klesající tendenci. Způsobuje to snižující se provozní zisk a zvyšující se kapitál firmy. Poměrový ukazatel ROA do roku 2005 roste, poté klesá. Zejména v důsledku klesající rentability tržeb a zvyšující se doby obratu aktiv. Rentabilita vlastního kapitálu zaznamenala ze všech znázorněných ukazatelů největší rozdíl mezi rokem 2004 a 2005, a to v důsledku zvýšení čistého zisku a velkým snížení čistého zisku v následujícím roce. Rentabilita tržeb má nejvyrovnanější trend, ovšem s klesající tendencí.

Ukazatele aktivity

Název ukazatele	Vzorec	2004	2005	2006	2007	Měrná jednotka
Doba obratu aktiv	$= \frac{\text{aktiva}}{\text{tržby za rok}}$	0,59	0,56	0,65	0,73	[roky]
Obrat celkových aktiv	$= \frac{\text{tržby za rok}}{\text{aktiva}}$	1,68	1,78	1,53	1,37	[m.j.]
Doba obratu pohledávek	$= \frac{\text{obchodní pohledávky}}{\text{denní tržby}}$	26,53	36,53	45,07	51,78	[dny]
Doba obratu závazků	$= \frac{\text{závazky vůči dodavatelům}}{\text{denní tržby}}$	83,60	76,01	27,13	38,43	[dny]

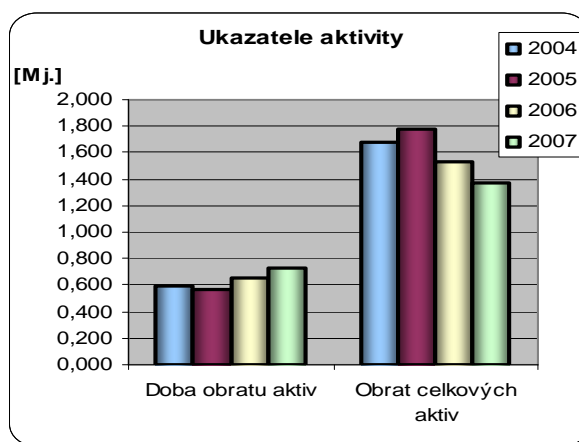
Tab. 2 Ukazatele aktivity

Doba obratu aktiv

U tohoto ukazatele platí, že čím je nižší, tím lépe. V roce 2004 činí 0,595 m.j. a v následujícím roce dochází ke zlepšení o 0,032 m.j., které bylo způsobeno zvýšením průměrných aktiv podniku o 42,2 % a také zvýšením tržeb přibližně o 50 %. I při velkém zvýšení tržeb i aktiv, situace podniku se zlepšila jen nepatrně (o 0,032 m.j.). V roce 2006 činí hodnota 0,652 m.j. a v roce 2007 činí 0,729 m.j., což znamená, že se produkční efektivnost firmy zhoršuje.

Obrat celkových aktiv

V roce 2004 a 2005 se hodnota ukazatele zvyšuje, to znamená, že firma byla aktivní a dobře využívala své aktiva. V roce 2006 je vidět pokles aktivity. I když se aktiva i tržby zvýšily, ukazatel obrátu zaznamenal další pokles. Rychlost obrátu se snížila o 10,6 %. Je to způsobeno tím, že se aktiva zvyšují aniž by se patřičně zvýšily tržby. Růst aktiv především zapříčinilo rozšíření provozovny, její rekonstrukce a modernizace. Došlo tak ke zvýšení dlouhodobého hmotného majetku.

Graf 2 Ukazatele aktivity

Na uvedeném grafu 2, můžeme vyčíst, že výše ukazatele doby obrátu aktiv se udržuje přibližně na stejné úrovni, což je pozitivní. I přesto tento ukazatel má nepatrnou zvyšující se tendenci. Způsobuje to v roce 2006 pokles tržeb. V roce 2007 to bylo zapříčiněno větším růstem aktiv než tržeb. Obrat aktiv má téměř vyrovnané hodnoty, které od roku 2005 klesají, a to v roce 2006 o větší část, v roce 2007 již o menší část.

Doba obrátu pohledávek

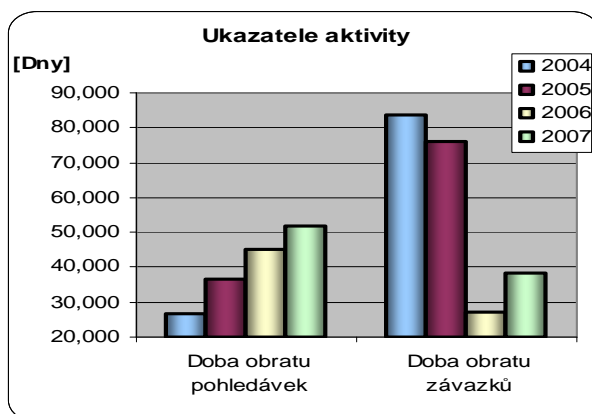
Zhodnocení platební morálky odběratelů – klientů je velmi složité. Situace ve firmě je taková, že dochází k dohodě mezi vedením a zákazníky. Pokud odběratelé neplatí včas, tzn. do 14 dní od vystavení faktury, mohou podniku zaplatit později bez jakýchkoli sankcí. Jestliže nedojde k zaplacení v dohodnutou dobu, nebo je zřejmé, že klient nechce zaplatit za poskytnuté služby, vymáhá se pohledávka soudně. V tomto případě si podnik účtuje i příslušné penále. Velké firmy většinou platí ve stanovenou dobu, největší problém je s drobnými klienty.

V roce 2004 je doba obratu pohledávek 26,5 dne, což je příznivé. Poté doba obratu postupně roste, až se dostává v roce 2007 na hodnotu 52 dní. Z toho lze usuzovat, že podnik má nedisciplinované ovšem stále odběratele.

Doba obratu závazků

Závazky se týkají především nákupu softwaru, který je pro účetní podnik stěžejní. Software vyžaduje neustálé aktualizace. Firma také nakupuje počítače a jinou výpočetní techniku. Část závazků se týká i reklamy (hlavně vedení internetových stránek aj.).

V prvních letech (rok 2004, 2005) je doba obratu dlouhá, tvoří 83,6 a 76 dní, což je téměř tři měsíce. S rostoucí prosperitou firmy se tato doba snižuje v roce 2006 na 27 dní, ovšem v roce 2007 se opět zvyšuje přibližně o 11 dní. Přístup společnosti k placení závazků je uspokojivý, ale zase se postupně zhoršuje.

Graf 3 Ukazatele aktivity

V grafu 2 jsou vidět značné nerovnosti. Doba obratu pohledávek postupně v čase roste. Tento trend je vždy negativní. Doba obratu závazků je v prvních letech značně riziková. V roce 2006 se doba obratu závazků vyšplhala na uspokojivou výši, a to 27 dní. Ovšem z grafu je opět patrný náznak zvyšující se hodnoty ukazatele.

Ukazatele zadluženosti

Název ukazatele	Vzorec	2004	2005	2006	2007	Měrná jednotka
Celková zadluženost	$= \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$	43,0	45,3	27,5	36,2	[%]
Ukazatel podílu VK na aktivech	$= \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}}$	57,0	54,7	72,5	60,9	[%]
Zadluženost vlastního kapitálu	$= \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}$	75,4	82,8	37,9	59,4	[%]

Tab. 3 Ukazatele zadluženosti

Celková zadluženost

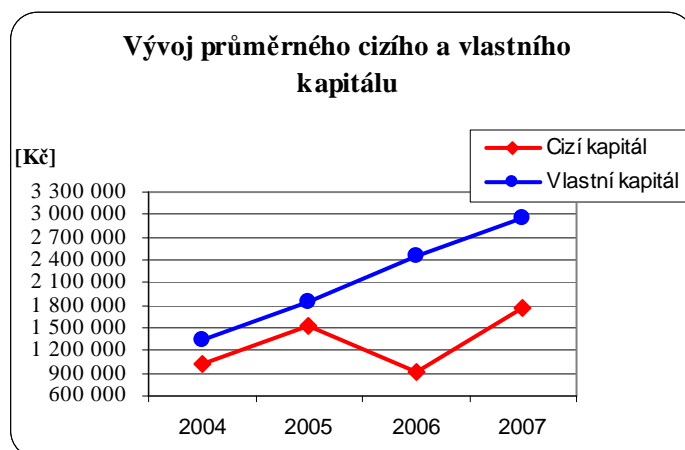
Ukazatel celkové zadluženosti činí v prvním roce analýzy 43 %. Cizí kapitál zvyšují především dlouhodobé závazky z obchodních vztahů. V roce 2005 se zadluženost podniku zvýšila na 45,3 %, a to z důvodů zvýšení celkových aktiv. Cizí kapitál v tomto roce poklesl, ale průměrný cizí kapitál vykazuje vyšší hodnotu. V roce 2006 se ukazatel snížil na 27,5 %, je to způsobeno snížením cizího kapitálu (firma v tomto období neměla dlouhodobé závazky).

V posledním sledovaném roce se zvýšily aktiva, ovšem i cizí kapitál. To mělo za následek menší zvýšení zadluženosti podniku o 31,5 %. Vysokou položku v cizím kapitálu tvoří dohadné účty pasivní. Patří zde závazek společnosti za opravu budovy provozovny. Také krátkodobé závazky se zvýšily.

Ukazatel podílu vlastního kapitálu na aktivech

V roce 2004 činí ukazatel podílu vlastního kapitálu na aktivech 57 %. Ukazatel se poté snížil na 54,7 %, což je nepříznivý vývoj. V roce 2006 došlo k zlepšení a ukazatel nabyl hodnoty 72,5 %, protože se zvýšil vlastní kapitál firmy a naopak se snížila aktiva. Ke snížení aktiv došlo vlivem poklesu oběžného majetku, který zahrnuje také krátkodobý finanční majetek. Následný rok vykazuje ne příliš velký pokles finanční nezávislosti a stability firmy, hodnota ukazatele je 60,9 %.

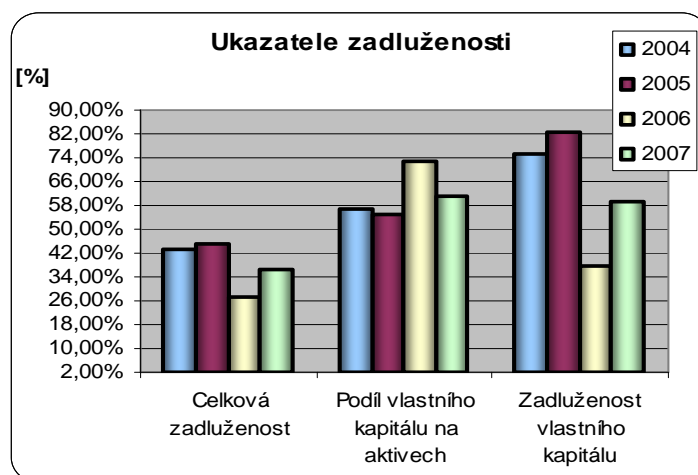
Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

Graf 4 Vývoj cizího a vlastního kapitálu

V prvním účetním období je zadluženost 75,4%. Od začátku existence společnosti se cizí kapitál výrazně změnil. Převážnou část cizího kapitálu tvoří v roce 2004 dlouhodobé závazky z obchodních vztahů. V roce 2005 tvoří zadluženost vlastního kapitálu 82,8 %. Došlo k nárůstu průměrného cizího kapitálu, ale průměrný vlastní kapitál zaznamenal také růst. Ovšem hodnota cizího kapitálu se k 31. prosinci 2005 dle rozvahy snížila, a to o polovinu. Snížily se dlouhodobé závazky z obchodních vztahů. V tomto roce je zadluženost vysoká.

V roce 2006 se zadluženost vlastního kapitálu snížila na 37,9 %. Došlo ke zlepšení poměru cizího a vlastního kapitálu. Průměrný cizí kapitál se snížil vlivem existence pouze krátkodobých závazků z obchodních vztahů, které navíc vykazují nízkou hodnotu. Majitelé v tomto roce poskytli společnosti půjčku, ale tato skutečnost negativně neovlivnila ukazatel. Vlastní kapitál se zvýšil vlivem velkého zvýšení nerozděleného zisku. V posledním roce se situace zhoršila a hodnota ukazatele představuje 59,4 %. Je to způsobeno nárůstem dlouhodobých závazků v podobě dohadných účtů pasivních (představují závazky firmy, které se týkají modernizace a rekonstrukce prostor).

Graf 5 Ukazatele zadluženosti

Z grafu 5 můžeme soudit, že celková zadluženost podniku má v celku různorodý trend. Od r. 2004 roste, poté klesá a pak zase roste. Je to způsobeno výší cizího kapitálu, které má zásadní vliv na ukazatel. Pokud cizí kapitál roste, roste i výše zadluženosti.

Nejvýraznější rozdíl hodnot podílu vlastního kapitálu na aktivech je mezi lety 2005 a 2006. Poté následuje opět pokles ukazatele, který signalizuje zlepšení situace firmy a její finanční nezávislosti. Zadluženost vlastního kapitálu má podobný průběh jako první ukazatel, ale rozdíly mezi roky jsou výraznější. V prvních letech je podíl cizího kapitálu na vlastním vysoký.

Ukazatele likvidity

Název ukazatele	Vzorec	2004	2005	2006	2007	Měrná jednotka
Běžná likvidita	$= \frac{\text{oběžný majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$	20,36	10,39	3,24	1,60	[m.j.]
Pohotová likvidita	$= \frac{\text{oběžný majetek} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$	19,60	10,39	3,24	1,60	[m.j.]
Okamžitá likvidita	$= \frac{\text{finanční majetek krátkodobý}}{\text{krátkodobé závazky}}$	16,47	7,80	2,07	0,79	[m.j.]

Tab. 4 Ukazatele likvidity

Běžná likvidita

Na začátku vzniku analyzovaného podniku byla likvidita na velmi dobré úrovni, činila 20,355 m.j. a to znamená, že oběžná aktiva kryjí krátkodobé závazky 20,355 krát. V roce 2005 se běžná likvidita snížila o polovinu. Zřejmě to bylo zapříčiněno výrazným nárůstem krátkodobých závazků. Oběžný majetek také zaznamenal nárůst o 43%.

V roce 2006 likvidita klesla na 3,237 m.j., oběžný majetek klesl a průměrné krátkodobé závazky se naopak zvýšily, proto došlo k tomuto poklesu likvidity. V posledním zkoumaném roce se likvidita dostala téměř na hranici přijatelnosti, která činí 1,5 m.j. Oběžný majetek se sice zvýšil, ovšem krátkodobé závazky se rapidně zvýšily.

Pohotová likvidita

Výsledky tohoto ukazatele jsou shodné kromě prvního roku s běžnou likviditou podniku. Je to způsobeno tím, že podnik si udržoval zásoby pouze v roce 2004. Proto je pohotová likvidita v prvním roce nižší a činila 19,596 m.j.

Může být řečeno, že výše zásob ovlivňuje platební schopnost podniku. Hodnota pohotové likvidity firmy by neměla klesnout pod 1, což daný podnik splňuje.

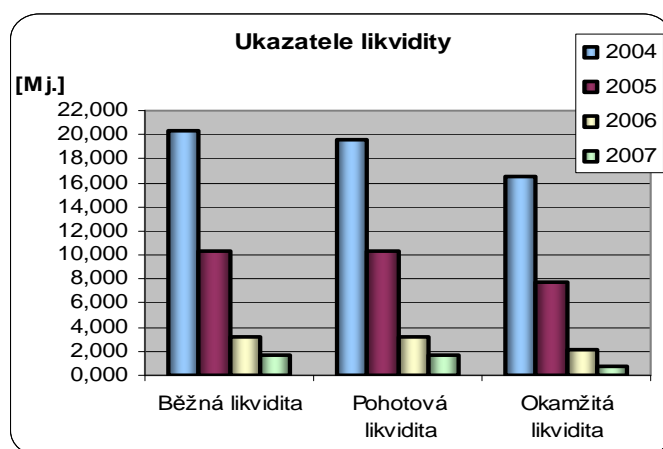
Okamžitá likvidita

Tento ukazatel závisí na velikosti krátkodobého finančního majetku, který má v posledních zkoumaných letech klesající tendenci. Naopak krátkodobé závazky mají zvyšující se tendenci. Popsané skutečnosti jsou negativní, ale na okamžitou likviditu analyzovaného podniku se příliš neprojeví, až v posledním roce 2007. V prvním roce se schopnost firmy hradit splatné závazky dostala na vysokou úroveň, a to 16,466 m.j. Poté dochází k poklesu o polovinu. Pokles je způsoben navýšením závazků firmy téměř o trojnásobek původní hodnoty roku 2004. Krátkodobé závazky se skládají z daňové závazků, závazků k zaměstnancům (nevypáčené mzdy) a závazků ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění.

V roce 2006 se závazky zvýšily, tudíž došlo k dalšímu poklesu okamžité likvidity na 2,072 m.j. Je to způsobeno tím, že majitelé poskytli peněžní půjčku podniku, proto se v rozvaze vyskytla položka závazky ke společníkům.

Také se nově vyskytla položka závazky z obchodních vztahů. Hodnota ukazatele je také ovlivněna vysokým úbytkem finančního majetku.

V roce 2007 výše ukazatele klesla na 0,791 m.j. Jelikož podnik prováděl opravy provozovny i v tomto roce, navýšily se závazky z obchodních vztahů, které z menší části tvoří závazky k dodavatelům, z větší části se tyto neuhrazené závazky týkají právě oprav budovy. Krátkodobý finanční majetek firmy se sice navýšil, ovšem ke zvýšení okamžité likvidity podniku to nestačilo. V sumě může být řečeno, že podnik si udržuje dobrou likviditu, jelikož hodnota neklesla pod 0,2 m.j., ale vývoj má tendenci negativní.

Graf 6 Ukazatele likvidity

Ze začátku zkoumaného období je likvidita firmy opravdu vysoká. Je to proto, že podnik měl v roce 2004 a 2005 spíše více dlouhodobých závazků než krátkodobých. V dalších letech se krátkodobé závazky rok od roku několikanásobně zvyšují, proto všechny uvedené druhy likvidity klesají. Tento pokles ale neznamená, že je situace v podniku špatná. Je zde sice klesající trend, ale hodnoty jsou pořád v tolerovatelných mezích.

2.2.2 Analýza vývoje zisku

Bod zvratu

V analýze bodu zvratu je věnována pozornost především haléřovému ukazateli.

	2004	2005	2006	2007
Haléřový ukazatel	0,663 Kč	0,629 Kč	0,616 Kč	0,783 Kč
Fixní jednotkové náklady	0,593 Kč	0,509 Kč	0,516 Kč	0,755 Kč
Příspěvek ukazatele k zisku	0,070 Kč	0,120 Kč	0,100 Kč	0,028 Kč

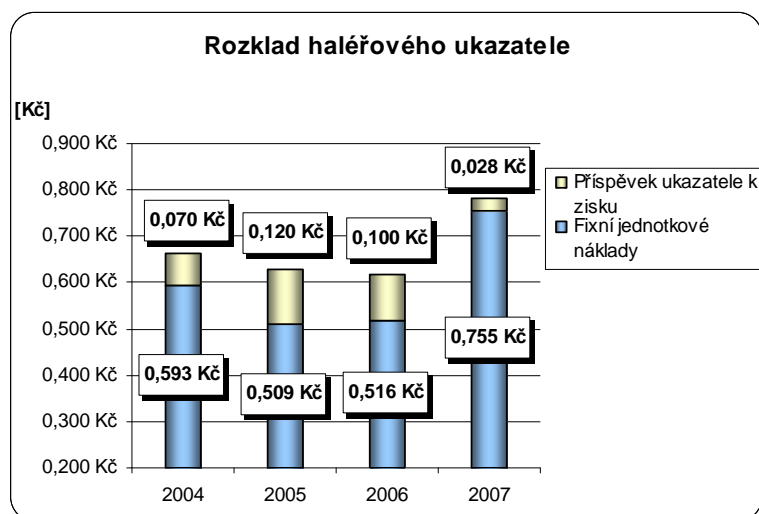
Tab. 5 Rozklad haléřového ukazatele

V roce 2004 činí haléřový ukazatel 0,663 Kč. Vyjadřuje skutečnost, že 1 Kč tržeb pokryje 0,663 Kč fixních nákladů dohromady se ziskem. Jak je uvedeno v tabulce 5., jednotkové fixní náklady jsou 0,593 Kč. V tomto roce tudíž 1 Kč tržeb přispěje k tvorbě zisku 0,070 Kč.

V roce 2005 se ukazatel snižuje, i když jen nepatrně. Příspěvek 1 Kč tržeb k zisku je 0,120 Kč. Došlo sice ke snížení haléřového ukazatele, ale příspěvek k zisku vzrostl. Podnik v tomto roce uskutečňoval tržby, které byly o 23,72 % vyšší než tržby určené bodem zvratu.

V roce 2006 haléřový ukazatel zaznamenal pokles na 0,616 Kč. 1 Kč tržeb pokryje 0,516 Kč fixních nákladů a 0,100 Kč přispěje k tvorbě zisku. V tomto roce došlo k poklesu celkových tržeb. Bylo to způsobeno podstatně menšími tržbami ze zprostředkovatelské činnosti. Firma uskutečnila tržby ve výši jen 19,32 nad bodem zvratu.

V posledním analyzovaném roce 2007 se haléřový ukazatel zvýšil na 0,783 Kč. V důsledku vysokých jednicových fixních nákladů, činní příspěvek k zisku pouze 0,028 Kč, což je opravdu málo. Firma také vyprodukovala výkony, které byly větší pouze o 3,69 %, než byly tržby stanovené bodem zvratu. Tím může být vysvětlen pokles příspěvku k zisku.

Graf 7 Rozklad haléřového ukazatele

Z grafu 7 je patrné, že příspěvek k zisku byl nejvyšší v roce 2005. Je to způsobeno tím, že podnik uskutečnil tržby přibližně o 24% větší, než jsou tržby určené bodem zvratu. Také fixní jednicové náklady jsou v tomto roce nejnižší 0,509 Kč. Od tohoto roku se příspěvek k tvorbě zisku snižuje. Tato situace se odráží v čistém zisku za příslušné období.

Nejvyšší čistý zisk byl v roce 2005. V roce 2006 je příspěvek k zisku nejnižší. Je to způsobeno vysokými náklady.

Du Pontův pyramidový rozklad

Pyramidový rozklad byl proveden pro všechny zkoumané roky. Ukazatele vykazují téměř stejný vývoj jako poměrové ukazatele. Rok 2004 je počátečním rokem podnikání, poté v roce 2005 dochází k značnému zlepšení. V roce 2006 se naopak výsledky ukazatelů zhoršují, stejně jako v posledním roce, kde ovšem zhoršení není tak vysoké, jako v roce 2006.

Ukazatel Du Pontova rozkladu	2004	2005	2006	2007
Rentabilita vlastního kapitálu	17,36%	40,68%	18,32%	14,52%
Retn. celkových vložených aktiv	9,90%	22,25%	13,28%	8,85%
Finanční páka	1,754	1,828	1,379	1,642
Rentabilita tržeb	5,89%	12,52%	8,66%	6,45%
Doba obratu aktiv	214,15	202,58	234,74	262,57
Zadluženost vlastního kapitálu	75,38%	82,84%	37,94%	59,37%
Ukazatel nákladovosti	0,941 Kč	0,875 Kč	0,913 Kč	0,935 Kč
Doba obratu stálých aktiv	42,11	38,97	103,85	141,39
Doba obratu oběžných aktiv	116,29	163,61	130,89	119,70
Dlouhodobá zadluženost vlastního kap.	68,46%	68,62%	14,17%	12,46%
Krátkodobá zadluženost vlastního kap.	6,92%	14,22%	23,76%	46,91%
Podíl mezd na nákladovosti	25,77%	24,86%	30,36%	26,77%
Podíl nakup. služeb na nákladovosti	28,33%	33,26%	40,66%	54,61%
Podíl odpisů na nákladovosti	7,80%	6,93%	4,71%	2,89%
Doba obratu peněz	138,27	122,54	79,62	41,26
Doba obratu pohledávek	29,66	38,62	47,10	60,32

Tab. 6 Du Pontův rozklad

Rok 2004

Pokud podnik chce zkoumat vlivy jednotlivých veličin v Du Pontově rozkladu, musí začít se zkoumáním od konce diagramu. Nejdříve se provede analýza nákladů. Náklady ovlivňují ukazatel nákladovosti. Podíl mzdových nákladů na celkových nákladech je v tomto roce 25,8 %. Podíl nákladů, které se týkají nakoupených služeb je 28,3 %. Odpisy se podílí na nákladech pouze 7,8 %. Náklady firmy jsou vysoké v porovnání s tržbami (resp. celkovými výnosy), proto je hodnota ukazatele nákladovosti 0,941 Kč, což je negativní, jelikož 1 Kč tržeb přispívá k zisku pouze 0,059 Kč. Tudíž ukazatel rentability tržeb je 0,059 a naznačuje nízkou rentabilitu.

Doba obratu aktiv je ovlivněna dobou obratu stálých a oběžných aktiv a činí 214 dní. Doba obratu stálých aktiv je 42 dní a doba obratu oběžných aktiv je 116 dní.

Může být řečeno, že doba obratu oběžných aktiv dobu obratu výchozího ukazatele zpomaluje víc, než doba obratu stálých aktiv. Oběžná aktiva mohou být dále zkoumána dle jednotlivých položek, aby podnik věděl, která z nich má největší negativní vliv na dobu obratu aktiv. Poté by se měl na tuto položku zaměřit. Z oběžných aktiv byly vybrány peníze v pokladně a pohledávky. Doba obratu pohledávek je 29,6 dní, což je pozitivní. Doba obratu peněz je 138 dní. To znamená, že spíše doba obratu peněz negativně ovlivňuje dobu obratu oběžných aktiv.

Finanční páka je především ovlivněna poměrem vlastního a cizího kapitálu. Páka má v roce 2004 hodnotu 1,754 m.j. Zadluženost podniku je v tomto roce 75,4 %. Z větší části je tato zadluženost vlastního kapitálu způsobena dlouhodobým cizím kapitálem. Dlouhodobá zadluženost činí 68,5 %. Největší podíl na dlouhodobém cizím kapitál mají dl. závazky z obchodních vztahů.

Ukazatel ROA (rentabilita celkových vložených aktiv) má hodnotu 9,9 %. Je to způsobeno výší rentability tržeb, která má hodnotu 5,9 %, což je velmi nízká hodnota. Dále je to zapříčiněno dobou obratu aktiv, která činí vysokých 214 dní.

Ukazatel ROA spolu s finanční pákou působí na rentabilitu vlastního kapitálu (ROE). Pokud páka poklesne, poklesne i rentabilita. Stejný dopad má na rozložený ukazatel i ukazatel ROA. Vysoké výsledky těchto dvou ukazatelů zlepšují a zvyšují rentabilitu vlastního kapitálu.

Rok 2005

Náklady se v tomto roce zvýšily. Podíl mezd na celkových nákladech poklesl na 24,9 %, a to i přes zvýšení částky za mzdy. Podíl služeb na nákladech se zvýšil oproti předchozímu roku o 4,93 %. Výše odpisů se snížila na 6,9 %. Toto zvýšení nákladů ovšem nevyvolalo zvýšení ukazatele nákladovosti, neboť tržby se v tomto roce zvýšily o polovinu. Ukazatel nákladovosti je 0,875 Kč. Pokles je příznivý, ale i přesto je nákladovost vysoká.

Vysoké náklady a zvýšení tržeb vyvolalo hodnotu 12,5 % ukazatele rentability tržeb. Rentabilita tržeb podniku se zlepšila

Doba obratu aktiv se zkrátila o 12 dní. Je to pozitivní trend, i když doba obratu stálých aktiv klesla na 38,8 dní a doba obratu oběžných aktiv se nadále zhoršila na 163 dní.

Je to způsobeno prodloužením doby obratu pohledávek o 9 dní. Zhoršení ukazatele nedokázala zabránit ani kratší doba obratu peněz o 15 dní. Pohledávky zde hrají větší roli.

Finanční páka podniku vzrostla na 1,828 m.j. vlivem zvýšení zadluženosti vlastního kapitálu o 7,4 %. Dlouhodobá zadluženost se téměř nezměnila, ale krátkodobá zadluženost vlastního kapitálu vzrostla na 14,2 %.

Rentabilita vlastního kapitálu je v tomto roce 40,7 %. Můžeme to označit za kladný jev. Ke zvýšení došlo větší zadlužeností podniku (1,828 m.j. finanční páka) a větší rentabilitou vlastních aktiv (22,2 %).

Rok 2006

Náklady zaznamenaly pokles, ale ne příliš velký. Výše mezd na celkových nákladech firmy je 30,4 %. Podíl nakoupených služeb se také zvýšil na 40,7 %. Některé částky za služby se zvýšily, některé snížily. Několika násobně více podnik zaplatil za služby týkající se softwaru. Podíl odpisů na nákladech je v tomto roce 4,7 %. Tímto zvýšením nákladů došlo ke zvýšení ukazatele nákladovosti v negativním smyslu. Proto se také zhoršila rentabilita podnikových tržeb na 8,7 %.

Doba obratu aktiv se zvýšila na 235 dní. Nepříznivý trend byl způsoben velkým zpožděním doby obratu stálých aktiv o 65 dní. Zajisté na tento ukazatel zapůsobila koupě nemovitosti a snížení tržeb. Naopak oběžná aktiva se rychleji pohybovala o 32 dnů. Doba obratu peněz se zkrátila na 79,6 dní. Pohledávky a jejich splácení klienty se opět zhoršilo o 9 dní.

Zadluženost vlastního kapitálu podniku se v tomto roce snížila na 37,9 %. Způsobilo to snížení dlouhodobého i krátkodobého cizího kapitálu a to na 14,2 % a 23,8 %, což je velmi pozitivní. Tato skutečnost ovlivnila výši finanční páky podniku, jejíž hodnota se snížila na 1,379 m.j.

Jelikož ukazatel doby obratu aktiv a rentabilita tržeb zaznamenaly negativní vývoj, došlo ke zhoršení ukazatele ROA na 13,3 %. Rentabilita vlastního kapitálu výše uvedenými skutečnostmi, které se udály v roce 2006, poklesla na 18,3 %.

Rok 2007

S růstem podniku se zvyšují i jeho náklady a výnosy. Mzdové náklady tvoří 26,8 % celkových nákladů. Nakupované služby tvoří 54,6 %.

Vysoké zvýšení služeb zapříčinily opravy provozovny. Zato odpisy se snížily na 2,9 %, ovšem pouze dočasně, jelikož podnik bude uplatňovat odpisy nové budovy až v roce 2008. Ukazatel nákladovosti se tudíž zvýšil na 0,935 Kč a způsobil tak snížení rentability tržeb o 2,2 %. V roce 2007 se zvýšily jak tržby, tak i náklady, přičemž rozdíl mezi nimi není velký.

Doba obratu aktiv se dále prodlužuje na 263 dní. Ukazatel zvyšuje především doba obratu stálých aktiv, která je 141 dní. Doba oběžného majetku je 119 dní. Pokles způsobilo zkrácení doby obratu peněz na 41,26 dní. Ovšem doba obratu pohledávek je závratná, a to 60 dní. O platební neukázněnosti klientů není pochyb.

Zadluženost podniku se opět o něco zvýšila, a to z hodnoty 37,9 % na hodnotu 59,4 %. Tentokrát toto zvýšení výsledkem zvýšení krátkodobého cizího kapitálu, který převýšil dlouhodobý cizí kapitál. Především to bylo způsobeno vysokým nárůstem krátkodobých závazků z obchodních vztahů, zapříčiněné opravou a modernizací provozovny.

I když zadluženost podniku vzrostla, může to být pokládáno za přijatelný trend, neboť podniku se snížila zadluženost dlouhodobá, což je významnější.

Vlivem uk. zadluženosti vlastního kapitálu došlo ke zvýšení i finanční páky na 1,642 m.j. Zadluženost vlastního kapitálu cizím kapitálem se zvýšila.

Rentabilita tržeb se snížila o 2,2 % a doba obratu aktiv se prodloužila na 263 dní. Vlivem těchto událostí se ukazatel ROA dále snížil na 8,8 %. Oproti minulému roku je toto zhoršení malé.

Rentabilita vlastního kapitálu se také zhoršila. Způsobila to zvýšená zadluženost podniku, vyjádřená finanční pákou, která se zvýšila. Hlavní příčinou je také snížení čistého zisku, který ovlivňuje rentabilitu tržeb. Ta se v tomto roce tímto snížila. Není to ovšem tak rapidní zhoršení jako v minulém roce.

Provozní páka

Zvláštní pozornost je věnována provozní páce, která je ve své podstatě obsažena ve výše uvedeném Du Pontově pyramidovém rozkladu.

Při sledování analýzy zisku je důležité vědět, jak se změní zisk, když dojde k poklesu nebo zvýšení tržeb.

Stupeň provozní páky	2004	2005	2006	2007
	-	4,51	3,03	-0,19
EBIT (zisk před úroky a daněmi)	318 409	1 040 915	607 163	573 724
% změna EBIT		226,91	-41,67	-5,51
Tržby (Kč)	3 993 046,43	6 003 820,88	5 178 259,21	6 659 810,69
% změna tržeb		50,36	-13,75	28,61

Tab. 7 Provozní páka

V roce 2005 je provozní páka 4,5 m.j. Vyjadřuje to, že když se zvýší tržby o 50,36 %, zvýší se zisk 4,5 krát. Zisk se v roce 2005 změnil oproti roku 2004 o 227 %. Firma se od začátku vzniku společnosti s r.o. rozvíjela a získávala nové klienty. Tímto dochází ke zvýšení tržeb (výnosů) a tudíž také zisku.

V roce 2006 zisk klesá a klesají i tržby. Stupeň provozní páky klesl na hodnotu 3 m.j. Tržby klesly o 13,75 %, což zapůsobilo na zisk tak, že se snížil o 41,67 %. Zde platí, že malé snížení tržeb vyvolalo velké snížení zisku.

V roce 2007 provozní zisk klesl o 5,51 % a i když se tržby zvýšily o 28,61 % oproti roku 2006, ukazatel provozní páky se snížil na 0,19 m.j. Tzn. pokud se tržby zvýší o 28,61 %, sníží se zisk 0,19 krát.

2.2.3 Shrnutí finanční analýzy

Ukazatele rentability pomáhají objasnit, jak dobře podnik využívá své zdroje (celkový kapitál a vlastní kapitál). Vývoj ukazatelů rentability je různorodý, ale od roku 2006 vykazuje klesající trend. To naznačuje, že podnik nejdříve rentabilitu svých zdrojů zvyšoval, ale poté začal méně zhodnocovat svůj majetek v podnikání. Problém je ve vysokých nákladech a nedostatečných tržbách, což má vliv na klesající čistý či provozní zisk. Ukazatel nákladovosti by mohl vykazovat nižší hodnoty. Zlepšení za tři roky je vidět u ukazatele rentability tržeb. Ovšem oba tyto ukazatele mají negativní vývoj.

V roce 2006 všechny ukazatele zaznamenaly podstatné zhoršení. Je to způsobeno především poklesem tržeb ze zprostředkovatelské činnosti a poklesem zisku téměř o polovinu. Podnik také investoval nemalé prostředky do softwaru. Snížení peněžních prostředků je v tomto roce zřejmé.

V posledním roce zaznamenal největší pokles ukazatel rentability vloženého kapitálu, a to o 6,2 %. Je to zaviněno snížením provozního zisku.

Tento jev si můžeme vysvětlit vysokými náklady také z důvodů oprav a udržování provozovny, který působí nejen na ukazatele ROI, ale i na všechny ostatní ukazatele rentability.

Ukazatele aktivity sledují pohyb aktiv, pohledávek a závazků. Podnik nevlastní žádná přebytná aktiva. Rozporuplný může být nákup budovy za dočasným účelem pronajímání. Tento nákup v roce 2006 odčerpal podnikové peněžní prostředky a navýšil aktiva. Proto došlo ke zvýšení doby obratu aktiv na 0,65 roku (214,15 dní) a obrat aktiv klesl na 1,53 m.j. Vývoj doby obratu aktiv a obratu aktiv je ovlivněn výší tržeb. Doba obratu aktiv se postupně zvyšuje, ale její vývoj je vyrovnaný a pohybuje se kolem optimální hodnoty (přibližně 1,6 m.j.).

Pro sledovaný podnik jsou nejdůležitější ukazatelé doby obratu pohledávek a závazků. Doba obratu pohledávek a její výše naznačuje, že podnik poskytuje služby klientům, kteří nerespektují dobu splatnosti na fakturách, která činí 14 dní. Doba obratu pohledávek se v roce 2007 vyšplhala na 52 dní. Naopak doba obratu závazků podniku se postupem času zkracuje. V prvních dvou letech je tato doba vysoká, neboť podnik musel nakupovat software, výpočetní techniku atd., což zvýšilo závazky vůči dodavatelům. V roce 2007 je doba obratu závazků 38 dní, a to důsledkem snížení závazků a zvýšení tržeb.

Celková zadluženost firmy je v posledním sledovaném roce 36,2 %. Od roku 2004, kdy byla zadluženost 43 %, se celkové zadlužení firmy za 3 roky kleslo o 6,8 %. Ovšem i přesto má tento ukazatel stoupající trend, což není žádoucí. Je to zapříčiněno zvýšením závazků vůči dodavatelům za opravy a modernizaci provozovny.

Finanční nezávislost podniku se během sledovaných let zlepšila z 57 % na 60,9 %. Podíl vlastního kapitálu na aktivech má i přesto nepříznivý klesající trend.

Zadluženost vlastního kapitálu firmy je v prvních letech vysoká. Vysvětleno to může být tím, že podnik měl v těchto letech vysoké závazky, hlavně dlouhodobé z obchodních vztahů. V roce 2006 je poměr cizího a vlastního kapitálu příznivý, a to 37,9 %.

Ukazatele likvidity podniku v prvních letech nabývaly extrémně vysokých hodnot. Krátkodobé závazky byly oběžným majetkem pokryty až 20 krát. Kdežto v roce 2007 byl

oběžný majetek kryt pouze 1,6 krát. Toto zhoršení je způsobené velkým zvýšením krátkodobých závazků (opět v důsledku oprav a modernizaci budovy).

V roce 2006 firma čerpala příliš krátkodobé finanční prostředky. Proto došlo k velkému poklesu všech tří ukazatelů. Tento velký pokles peněžních prostředků je ovšem nutný, jestliže podnik chce uskutečňovat investice, které povedou k rozvoji firmy. Ani v roce 2007 se výše ukazatelů nezlepšila. Podnik ovšem výrazně zvětšil objem svých krátkodobých finančních prostředků, závazky ale byly příliš vysoké, proto nedošlo ke zlepšení likvidity.

Analýza bodu zvratu se zaměřila zejména na haléřový ukazatel, který udává kolik 1 Kč tržeb pokryje fixních nákladů. Celkový vývoj zisku z 1 Kč tržeb může být hodnocen jako negativní, jelikož výše zisku klesá. V posledním roce činí příspěvek k zisku pouze 0,028 Kč. Příčinou jsou zřejmě vysoké jednicové fixní náklady. Firma také vyfakturovala tržby, které jsou větší pouze o 3,69 %, než tržby určené bodem zvratu. Analýza bodu zvratu tudíž odhalila negativní vývoj příspěvku k zisku, který se v posledních letech snižuje.

Du Pontův pyramidový rozklad objasnil, které veličiny ovlivňují rentability vlastního kapitálu. Podstatou všeho jsou náklady, tržby, zisk a jejich výše. Tato analýza odhalila, že podnik má vzhledem k tržbám vysoké náklady. Tudíž zisk firmy postupně od roku 2005 klesá. Nejvyšší náklady, které podnik vykazuje v účetním výkazu zisku a ztráty, se především týkají nakupovaných služeb. Kdyby firma v roce 2007 neprováděla opravy provozovny, jistě by její zisk byl mnohem vyšší. Proto také ukazatel nákladovosti roste, což je negativní. Výše uvedené skutečnosti ovlivňují rentabilitu tržeb, která v čase klesá.

Doba obratu aktiv má poměrně vyrovnaný průběh. Poslední dva roky se doba obratu prodlužuje až na hodnotu 262,57 dní v roce 2007. Doba obratu stálých aktiv od roku 2005 roste a doba obratu oběžných aktiv naopak klesá. Tyto skutečnosti se podílí na výši doby obratu aktiv.

Zadluženost vlastního kapitálu je v prvních dvou letech vysoká (75 % a 83 %). Je to způsobeno především dlouhodobou zadlužeností, která se pohybuje kolem 68 %. V dalších letech vývoj tohoto ukazatele vykazuje výkyvy. V roce 2007 se zadluženost vlastního kapitálu opět zvýšila na 46,91 %. Dlouhodobá zadluženost klesla, tato skutečnost je pro podnik příznivá.

Ukazatel finanční páky je ovlivněn zadlužeností vlastního kapitálu. Stoupající hodnota cizího kapitálu způsobuje zvyšování páky.

V prvních dvou letech je zadluženost vlastního kapitálu vysoká. Tento fakt ovlivnil výši pákového ukazatele, který měla v těchto letech nejvyšší hodnoty. V roce 2006 došlo k poklesu zadluženosti. Snížil se jak cizí dlouhodobý kapitál, tak i krátkodobý. Proto hodnota páky klesla na 1,379 m.j. Poslední rok se páka zvýšila na 1,642 m.j., a to v důsledku vysokého nárůstu cizího krátkodobého kapitálu.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu v prvním roce činila 9,9 %. V dalším roce 2005 se její hodnota zvýšila na 22,25 % z důvodů zvýšení rentability tržeb na 12,52 % a snížení doby obratu aktiv na 202,58 dní. V podstatě to ukazuje na fakt, že tržby podniku byly v tomto roce vysoké a čistý zisk se také velmi zvýšil. V posledních dvou letech dochází k poklesu ukazatele ROA. Je to důsledek snížení rentability tržeb a zvýšení doby obratu aktiv. Příčinou jsou klesající tržby v roce 2006, kdežto v roce 2007 je to způsobeno především poklesem čistého zisku.

V roce 2004 je rentabilita vlastního kapitálu 17,36 %. V následujícím roce došlo ke zvýšení na 40,68 %. Tento jev si můžeme vysvětlit zvyšující se zadlužeností podniku, které je vyjádřeno hodnotou finanční páky 1,828 m.j. a také zvyšující se rentabilitou celkových vložených aktiv. V roce 2006 ukazatel ROE klesá na 18,32 %, v důsledku snížení páky a snížení ukazatele ROA. Příčinou je jak klesající čistý zisk, tak klesající tržby. V posledním analyzovaném roce také dochází dále k poklesu ziskovosti kapitálu na 14,52 %. Je to způsobeno zvýšením finanční páky, tzn. zvýšením krátkodobé zadluženosti firmy a snížením ukazatele ROA v důsledku dalšího poklesu čistého zisku.

Může být řečeno, že snižující se zisk způsobuje zhoršení všech ukazatelů ve kterých je obsažen. Další důležitou veličinou jsou tržby, u kterých platí totéž. Pokud poměrové ukazatele podniku dosahují negativních trendů, je třeba se zaměřit na výše uvedené veličiny.

Provozní pákou bylo zjištěno, že provozní zisk podniku velmi citlivě reaguje na změny tržeb. Jen malé snížení tržeb vyvolává velké snížení zisku, i když s postupujícími roky se jeho citlivost snižuje. Důkazem je rok 2006, kdy snížení tržeb o 13,75 % vyvolalo snížení zisku o 41,67 %.

3 Návrhy a doporučení

3.1 Z hlediska poměrových ukazatelů

Na vybraný podnik byly aplikovány metody finanční analýzy a analýzy zisku s cílem posoudit finanční zdraví podniku za čtyři roky. Analýza pomocí poměrových ukazatelů prokázala, že problémem podniku je klesající čistý zisk a vysoké náklady.

3.1.1 Hledisko rentability

Analýza poměrových ukazatelů rentability ukázala, že všechny ukazatele rentability mají klesající tendenci a podnik by klesání rentability měl zamezit. Tohoto může dosáhnout zvýšením zisku který, jak bylo uvedeno, v posledních letech klesá. Příčinou jsou vysoké náklady nebo nízké tržby. Rok 2007 byl zajisté úspěšný a téměř všechny veličiny vykázaly zlepšení, ale podnik začal s modernizací a opravou provozovny, a to vyvolalo velké zvýšení nákladů a pokles zisku. Proto by se měl podnik zaměřit na snižování nákladů za nakupované služby. Patří zde především náklady na opravy, telefonní služby, cestovné a ostatní služby. Rozhodně by firma neměla šetřit na službách týkající se softwaru, jako jsou aktualizace a nákup nových programových licencí pro nové zaměstnance. Jelikož kvalitní software přispěje k zefektivnění pracovního procesu v podniku.

Pokud by podnik nemohl snížit náklady, měl by zvýšit své tržby. Tohoto může docílit trojím způsobem. Může zvýšit cenu svých služeb. Cena za služby se každým rokem navyšuje, ale vzhledem k vývoji rentability, je to nedostačující, neboť ceny za služby a výrobky na trhu se také každým rokem zvyšují (a to vlivem nejen inflace, ale i daňové politiky státu). Druhou možností firmy je rozšíření svých služeb. Firma by mohla zaměstnat daňového poradce alespoň na dohodu o provedení práce. Poradce by poskytoval klientům poradenství. Samozřejmě by si podnik za tuto službu účtoval odpovídající cenu, neboť zaměstnávat daňového poradce je finančně náročné. Jiné možnosti zřejmě nepřípadají v úvahu, jelikož podnik poskytuje opravdu širokou škálu služeb (vedení účetnictví, ekonomické rozborů, účetní poradenství aj.). Společnost by se měla zaměřit především na činnost, která přináší největší zisk, což je komplexní vedení účetnictví. Tuto oblast by měla nejvíce podporovat, modernizovat a rozvíjet. Další možností je získat nové klienty. Přednost by měli dostat především velké podniky, než drobná klientela, jelikož podniku přinesou větší zisky.

Ovšem velké zvýšení zákazníků si vyžádá novou pracovní sílu, se kterou jsou spojeny mzdové náklady. Firma by měla přijmout takové klienty, kteří svými tržbami dostatečně pokryjí mzdové a jiné náklady, které vzniknou přijetím nového zaměstnance.

3.1.2 Hledisko aktivity

Doba obratu aktiv podniku nezaznamenala za sledované období žádné výkyvy. Dalo by se tvrdit, že velmi pomalým tempem roste. Ukazatele aktivity, které se zabývají celkovými aktivy podniku, vykazují poměrně stabilní pohyb. Podnik si tento vývoj ukazatelů doby obratu aktiv a obratu aktiv může udržet buď zvýšením objemu tržeb, nebo již nezvyšováním aktiv. Aktiva podniku obsahují převážně závazky a pohledávky. Zásoby byly v rozvaze vykazovány pouze v roce 2004. Od roku 2006 podniku přibyla i nemovitost. To značí, že operovat s aktivy podniku by nemělo větší význam. Znamená to, že zvyšování tržeb by bylo žádoucí.

Výsledky poměrových ukazatelů aktivity naznačují, že pozornost společnosti by se měla upírat především k pohledávkám a jejich rostoucí době obratu. Nevhodné platební chování zákazníků by mohlo přivést podnik do nepříjemných situací. Tato situace může nastat, protože podnik splácí své závazky v kratší lhůtě (dříve), než klienti zaplatí své pohledávky za provedené služby. Proto by doba obratu pohledávek a doba obratu závazků měla být přinejmenším vyrovnaná.

Firma je ke klientům příliš benevolentní. Klient v postatě může zaplatit kdy chce, hlavně že zaplatí. Rozhodně by se mezi podnikem a zákazníky měly vyjasnit pravidla. Na základě analýzy a vývoje ukazatele doby obratu pohledávek bylo navrženo podniku, aby stanovil pevnou splatnost svých pohledávek tak, aby jejich doba obratu byla do 40 dnů. Případně by podnik mohl zavést sankce, pokud by klient dvakrát po sobě nezaplatil ve sjednané době. Tímto krokem by došlo ke zlepšení poměrového ukazatele a podnik by inkasoval peněžní prostředky za své služby včas, což by mělo příznivý vliv na jeho solventnost.

3.1.3 Hledisko zadluženosti

Výsledky a celkový vývoj ukazatelů zadluženosti ukazují, že firma má v nerovnováze své závazky, které vykazují vyšší hodnoty.

Pokud by podnik chtěl dosáhnout nízkých hodnot celkové zadluženosti (např. kdyby si žádal o bankovní úvěr), měl by udržovat cizí kapitál krátkodobý přibližně ve stejném poměru jako cizí kapitál dlouhodobý.

Podařilo se mu to v roce 2006 (viz. tabulka 3). To znamená, že firma by měla sledovat krátkodobé a dlouhodobé závazky z obchodních vztahů a pokud možno splatit je před koncem roku, aby tyto položky nebyly v rozvaze vykazovány (nebo alespoň vykazovány v co nejnižší hodnotě).

3.1.4 Hledisko likvidity

Trend vývoje výsledků ukazatelů likvidity naznačují, že sledovaná firma by se také měla zaměřit na likviditu, která rok od roku klesá. Pro společnost by bylo nejlepší kdyby v této oblasti získala vyrovnaný trend. Tím by dokázala svou stabilní platební schopnost, což zajímá především věřitele. Když se podniku podaří zlepšit platební morálku klientů a zároveň bude uvážlivě hospodařit s peněžními prostředky, mělo by se mu podařit snížit závazky k dodavatelům. Pomohlo by také, kdyby společnost alespoň splácela své závazky rovnoměrněji a neodkládala platby (i když by to z její strany bylo možné).

3.2 Z hlediska vývoje zisku

3.2.1 Bod zvratu

Analýza bodu zvratu jasně naznačuje, že by podnik měl zvýšit objem tržeb a snížit náklady. Příznivé by bylo, kdyby tržby byly alespoň o 20 % větší, než objem kritických tržeb (jak tomu bylo v roce 2005). Zvýšením tržeb by podnik docílil většího příspěvku 1 Kč tržeb k tvorbě zisku. Jeho činnost by se tak stala ziskovější a samozřejmě zisk firmy za účetní období by se také zvýšil. Při detailnějším rozboru bodu zvratu, byla věnována pozornost haléřovému ukazateli. Z jeho hodnot vyplývá, že podnik má vysoké náklady a z těchto důvodů má příspěvek k zisku klesající trend. Proto bylo navrženo podniku, aby se pokusil o snížení nákladů tak, aby spotřeba zdrojů ve firmě byla co nejracionálnější. V tomto případě by byla vhodná analýza jednotlivých nákladových druhů.

3.2.2 Du Pontův pyramidální rozklad

Pomocí Du Pontova pyramidálního rozkladu byl také zkoumán vývoj zisku. Důležitý je ukazatel ROA. Při jeho detailnějším rozkladu bylo zjištěno, že je z části tvořen ukazatelem rentability tržeb, která je ovlivněna především tržbami a náklady. Na základě zkoumání rentability tržeb bylo podniku doporučeno, aby se zaměřil na nejvíce ziskové činnosti a snažil se o maximalizaci prodeje těchto svých služeb. Zároveň by podniku opět byla doporučena analýza nákladů a zavedení opatření, které z ní vyplývají, neboť výše nákladů má přímý vliv na ukazatel. Pokud by se to podařilo, dojde ke zlepšení rentability tržeb, a tím i ke zlepšení dalších navazujících ukazatelů v Du Pontově schématu. Samozřejmě by to podniku přineslo větší zhodnocení 1 Kč tržeb, která by tak přinesla více zisku.

Zároveň je ukazatel ROA složený z doby obratu aktiv. Z analýzy tohoto ukazatele vyplynulo, že by podnik neměl již zvyšovat svá aktiva (ve formě velkých investic), tím by zmezil růstu doby obratu aktiv. V případě zvyšování aktiv by bylo žádoucí, aby firma zvyšovala i tržby. Tímto krokem by nedošlo ke zvýšení doby obratu aktiv, tudíž by se zvýšila rentabilita celkových vložených aktiv a rentabilita vlastního kapitálu. Kladně by se to projevilo také na aktivitě firmy s jakou využívá svého majetku.

Pozornost je věnována i finanční páce, kterou ovlivňuje celková zadluženost podniku. Z hlediska výsledků zadluženosti bylo doporučeno, aby podnik příliš nezvyšoval hodnotu cizího kapitálu, jak dlouhodobého tak i krátkodobého, neboť tento jev zvyšuje pákový ukazatel a znamená to zvýšení zadluženosti.

Na základě Du Pontova schématu a výpočtu příslušných ukazatelů bylo podniku navrženo, aby si hlídal spotřebu svých zdrojů v podobě nákladů, aby se snažil o snížení doby obratu aktiv zvýšením tržeb a aby nezvyšoval svou zadluženost. Pokud se mu to podaří měl by se zvýšit ukazatel ROA a finanční páka by tak neměla zásadní vliv. Dojde tak ke zvýšení rentability vlastního kapitálu, což je žádoucí. Podnik takto může uklidnit případné věřitele, že se svými prostředky určenými k podnikání nakládá svědomitě a náležitě je prostřednictvím své činnosti zhodnocuje.

3.3 Shrnutí

Z výsledků ukazatelů rentability vyplynulo, že by podnik měl zvýšit své tržby. Může to uskutečnit několika způsoby. Mohl by navýšit cenu svých služeb, nebo dosud bezplatné služby zpoplatnit. Druhou možností je rozšíření svých služeb. Firma by se stala mnohem atraktivnější kdyby zaměstnávala daňového poradce (spíše na dohodu o provedení práce). Další způsob zvýšení tržeb je ten, že by firma přijala více zákazníků. Především by se snažila soustředit na velké podniky, které ji přinesou vysoké tržby, které by také náležitě pokryly náklady spojené s případným zaměstnáním dalšího pracovníka.

Z hlediska rentability, Du Pontova pyramidálního rozkladu a bodu zvratu, bylo podniku doporučeno, aby provedl analýzu nákladů, neboť od roku 2005 zisk postupně klesá. Zisk přímo ovlivňuje ukazatele rentability, kdyby se zvýšil, zlepší se i tyto ukazatele, což je příznivé a žádoucí.

Na základě výsledků doby obratu pohledávek bylo podniku doporučeno, aby s klienty projednal termíny splatnosti svých vydaných faktur a zavedl sankce, pokud by klient byl v prodlení s platbou za provedené výkony dvakrát za sebou. Tímto krokem se vylepší solventnost podniku, neboť obdrží peněžní prostředky za své služby včas a jeho vlastní závazky tudíž budou také spláceny včas.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo posoudit finanční zdraví podniku pomocí metod finanční analýzy. Z množství metod byla vybrána analýza pomocí poměrových ukazatelů, analýza bodu zvratu a Du Pontův pyramidální rozklad.

Poměrové ukazatele pomáhají objasnit zda podnikatelský subjekt kvalitně zhodnocuje zdroje určené k podnikání a zda mu tyto zdroje přináší uspokojivý zisk. Tuto skutečnost objasňují ukazatele rentability. Ukazatele aktivity naopak prozrazují, jak aktivně podnik hospodaří se svým majetkem. Je-li firma příliš zadlužená projeví se to na ukazatelích zadluženosti. Velmi důležitá je pohotovost podniku k platbám, ta je zhodnocena pomocí ukazatelů likvidity.

Analýza bodu zvratu měla určit výši zisku, který přinese 1 Kč tržeb a zobrazila také jeho vývoj. Na základě této analýzy byla posouzena i výše nákladů podniku.

Du Pontův pyramidální rozklad naznačil a hlouběji prozkoumal vlivy, které působí na rentabilitu vlastního kapitálu. Můžeme z něj vyčíst také vývoj zisku pomocí ukazatele provozní páky.

Rentabilita podniku by mohla být podpořena zvýšením tržeb a snížením nákladů, což se projeví kladně na zisku společnosti. Největším problémem firmy je vysoká a stoupající doba obratu pohledávek. Proto byla podniku navržena určitá opatření vedoucí k nápravě. Ukazatele zadluženosti dosahují přijatelných hodnot. Firma by si tuto výši zadluženosti měla udržet a již ji nezvyšovat. Likvidita společnosti by mohla být ohrožena, jelikož je viditelný postupný pokles za jednotlivá období. I přesto se hodnoty ukazatelů v posledním roce pohybují stále v doporučených intervalech. Hodnoty poměrových ukazatelů se pohybují v přijatelných mezích.

Z hlediska bodu zvratu bylo zjištěno, že zisk plynoucí z 1 Kč tržeb má klesající tendenci, což je negativní. Příčinou jsou vysoké náklady, které by měl podnik analyzovat a pokusit se o racionálnější využívání svých prostředků.

Du Pontův pyramidální rozklad naznačil, že by si podnik měl hlídal spotřebu svých zdrojů v podobě nákladů. Měl by se snažit o snížení doby obratu aktiv zvýšením tržeb a neměl by již zvyšovat svou zadluženost. Stupeň provozní páky poté zobrazil, že zisk podniku je velmi citlivý na změny tržeb a malé snížení tržeb vyvolá velké snížení zisku.

Po důkladném prozkoumání finanční situace podniku pomocí metod finanční analýzy, může být finanční zdraví podniku hodnoceno jako dobré a vyhovující.

Seznam literatury

Literatura

1. Blaha, Z. S., Jindřichovská, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 2. vydání. Praha: Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
2. Grublová, E. a kol. *Podniková ekonomika*. 1. vydání. Ostrava: Repronis Ostrava, 2004. 438 s. ISBN 80-86122-75-1.
3. Dluhošová, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 1. vydání. Praha: EKOPRESS, 2006. 191 s. ISBN 80-86119-58-0.
4. Grünwald, R. *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku: uživatelská příručka s příklady*. 1. vydání. Praha: EKOPRESS, 2001. 76 s. ISBN 80-86119-47-5.
5. Grünwald, R., Holečková, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997. 197 s. ISBN 80-7079-257-4.
6. Sedláček, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vydání. Praha: Computer Press, 2001. 215 s. ISBN 80-7226-562-8.
7. Sekerka, B. *Finanční analýza společnosti na bázi účetních výkazů*. 3. vydání. Praha: PROFESS, 1996. 147 s. ISBN 80-85235-40-4.
8. Kociánová, E. *Přednášky z financí*. Ostrava: VŠB-TUO, 2006.
9. Kovanicová, D., Kovanic, P. *Poklady skryté v účetnictví. Díl II*. 2. vydání. Praha: POLYGON, 1995. 300 s. ISBN 80-85967-07-3.
10. Valach, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. 1. vydání. Praha: EKOPRES, 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-X.

11. Vorbová, H. *Výkaz cash flow a finanční analýza*. 2. vydání. Praha: LINDE, 1999. 158 s. ISBN 80-86131-09-2.

Internetové odkazy

12. Dluhošová, D., Mruzková, J. *Rozhodovací techniky. Analýza bodu zvratu* [online]. Ostrava: VŠB-TUO, 2006. [Cit. 2008-03-27]. Dostupné na WWW: <<http://portalekf.wps.vsb.cz>>.

Seznam zkratek

A	aktiva
atd.	a tak dále
aj.	a jiné
CK	cizí kapitál
CKdl.	cizí kapitál dlouhodobý
CKkr.	cizí kapitál krátkodobý
dl.	dlouhodobý
EAT	zisk po zdanění
EBIT	zisk před zdaněním a úroky
EBT	zisk před zdaněním
FN	fixní náklady
kr.	krátkodobý
m.j.	měrné jednotky
N	náklady
např.	například
OA	oběžná aktiva
q	jednotkové variabilní náklady
ROA	rentabilita celkových vložených aktiv
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROI	rentabilita vloženého kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
SA	stálá aktiva
S.R.O.	společnost s ručením omezeným
T	tržby
VK	vlastní kapitál
Z	zisk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. dubna 2008

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Šeříková 8, Ostrava-Výškovice, 70030

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Rozvaha podniku

Příloha č. 2 – Výkaz zisku a ztráty

Příloha č. 3 – Du Pontův pyramidální rozklad